

компетентності професійного спілкування набуває особливої актуальності.

Опитування студентів-маркетологів 3-4 курсів показало, що серед недоліків власного спілкування вони відмічають сором'язливість, конфліктність, страх виступати перед аудиторією, не вміння переконати, відстояти власну позицію, не вміння слухати та інші. Щодо майбутнього професійного спілкування студенти відзначають складнощі у розумінні прийомів та правил ведення переговорів, організації зв'язків із засобами масової інформації, основних прийомів ефективного слухання; оперуванні фаховою термінологією, пов'язуючи це з низьким рівнем знань тлумачення цих термінів; наявності складнощів щодо визначення способів розв'язання конфліктів тощо.

Відповідно до визначеної нами структури компетентності професійного спілкування, впровадження навчальних тренінгів передбачає залучення студентів до процесу професійного спілкування, в якому задіяні мотиваційно-ціннісний, когнітивно-пізнавальний, комунікативно-особистісний та діяльнісно-поведінковий компоненти компетентності.

Саме застосування навчальних тренінгів професійного спілкування сприятиме формуванню ціннісних орієнтацій та мотивації, що необхідні для успішної комунікативної професійної діяльності; опануванню певних знань зі сфери професійного спілкування; розвиткові та корекції власних комунікативних якостей та вмінь; формуванню навичок міжособистісного та професійного спілкування; творчій самореалізації у спілкуванні, отже, сприятиме формуванню компетентності професійного спілкування.

ВЕДУЩИЕ ИНСТРУМЕНТЫ РАЗВИТИЯ ЛИЧНОСТИ

Преподаватель-Галак Е. Н., ПТКИ СумГУ

*Все, что есть в этом мире
выдающегося, непременно проистекает
от правильного образа жизни*

Жизнь стала сложной, напряженной, она предъявляет к нам все более высокие требования. Эпоха информации, или интеллектуального труда, заменяет индустриальную эпоху. Украина

становится активным членом международного сообщества. В этих условиях к подготовке молодого специалиста ставят повышенные требования, и обязанность учебного заведения – обеспечить качество подготовки в соответствии с требованием времени.

В связи с тем, что значительная часть программного материала в высшей школе выносятся на самостоятельное изучение, задача преподавателей – способствовать саморазвитию студентов всеми доступными способами. Одним из них является помощь в выборе полезной развивающей литературы. Саморазвитие – процесс тонкий и благотворный. Нет лучшего вложения своих сил, чем такая инвестиция в самого себя. Практическим руководством к тому, как стать успешным, жить в ладу с самим собой, лучше понимать других людей и быть счастливым, является книга Стивена Р. Кови «Семь навыков высокоэффективных людей».

Рис. 1. Диаграмма последовательности и взаимосвязи «Семь навыков»

Жизнь, основанная на верных принципах, позволит человеку приобрести способность находить эффективные решения и ориентиры

при решении особых целей и проблем. Принципы – это те направляющие человеческого поведения, которые, бесспорно, обладают устойчивой и постоянной ценностью. Они фундаментальны. К ним относятся следующие: справедливость, честность, искренность, человеческое достоинство, служение (идея внесения вклада в общее дело). Есть еще принцип потенциальных возможностей. С потенциальными возможностями связан принцип роста – процесс высвобождения потенциальных и развивающихся способностей, непременно требующий присутствия таких принципов, как терпение, воспитание и воодушевление. Человек может испытать в жизни истинный успех и счастье только в том случае, если научится воплощать эти принципы в своем характере. Этика характера основана на фундаментальной идее о том, что существуют принципы, управляющие человеческой эффективностью. Это – естественные законы человеческого бытия, которые столь же реальны, столь же неизменны и бесспорны, как, скажем, закон гравитации в физике.

Семь навыков, представленных на диаграмме, помогут выработать характер, который позволит каждому максимально реализовать себя.

"Семь Навыков" – это не набор отдельных психологических техник или формул. Находясь в гармонии с естественными и законами развития, они продвигают нас вперед по оси зрелости от зависимости к независимости и к взаимозависимости.

На оси зрелости зависимость выражена ты-парадигмой: ты обо мне заботишься; ты справляешься с чем-то ради меня; ты не справился; в неудаче я обвиняю тебя.

Независимость выражена я-парадигмой: я могу это сделать; я несу ответственность; я полагаюсь на самого себя; я могу выбирать.

Взаимозависимость выражена мы-парадигмой: мы можем это сделать; мы можем взаимодействовать; мы можем, объединив наши способности и возможности, создать вместе что-то более значительное.

Именно поэтому навыки 1, 2 и 3 продвигают личность от зависимости к независимости. Эти навыки – суть развития характера, наши "Личные Победы". Личные победы предшествуют победам общественным. Как не собрать урожая, не посадив семени, так и в этом процессе невозможно изменить последовательность действий. Это процесс "изнутри-наружу". Став по-настоящему независимым, вы закладываете фундамент для эффективной взаимозависимости. У вас появляется основа характера, опираясь на которую, вы можете

ефективно працювати над в більшій ступені орієнтованими на особисті аспекти "Общественними Перемогами". К цим перемогам, пов'язаним з роботою в команді, взаємодією і комунікацією, ведуть навички 4, 5 і 6.

Являючись частинкою взаємозалежного світу, ви повинні щодня з цим світом взаємодіяти. Навичка 7 – це навичка оновлення – регулярного, збалансованого оновлення чотирьох основних вимірів життя (тіло, інтелект, серце і дух). Він пов'язує і об'єднує всі інші навички. Це – навичка постійного вдосконалення, який створює висхідну спіраль зростання, піднімаючу вас на нові рівні розуміння і застосування кожного з навичок по мірі їх освоєння.

ІНТЕРАКТИВНІ ФОРМИ РОБОТИ З УЧНІВСЬКИМ ТА БАТЬКІВСЬКИМ КОЛЕКТИВАМИ

Учитель Василенко В.В., Конотопська гімназія

Одного разу заблукав чоловік у лісі. Привела його стежка до печери, вхід у яку було завалено великим каменем. А на камені тому дощечка висіла з надписом. «У цій печері замуруваний чаклун. Він виконає будь-які ваші бажання, але якщо вони скінчаться, то він вас знищить.» У чоловіка було безліч бажань, і він, не вагаючись, відсунув камінь. І почалося...Що б тільки не забажалося чоловікові, одразу ставало реальністю...І дружина-красуня, і палац на острові, і багатство незнане...І відчув чоловік, що скінчилися його бажання, а це означає, що і життя його закінчується...І тоді у розпачі чоловік промовив – «Все у мене є. Нічого не треба. Краще займися моїм вихованням!» Так от говорять, що той чаклун виконує це бажання і досі.

Ця історія доводить нам те, що процес виховання постійний і безперервний

На мій погляд, класний керівник – це стан душі. Це людина, яка пропускає через струни свого серця кожен дитячу душу. І від любові, доброти, вміння і терпіння вихователя залежить, якими звуками зазвонить мелодія взаємин цієї симфонії, ймення якій – «Учитель і учень». В ідеалі – це єдина мелодія в одній тональності. Але як її досягти?

На мою думку, завдання педагога-вихователя сьогодні – пробудити в душі дитини Людину, що дремає в ній. Я вважаю, що